

Institutul National de Cercetare Stiintifica
in domeniul Muncii si Protectiei Sociale
(INCSMPS)

Institutul National de Statistica
(INS)

Academia de Studii Economice – Bucuresti
(ASE)

SISTEMUL DE INDICATORI

ai PROTECTIEI SOCIALE

din

R O M A N I A

Beneficiar: Ministrul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei (MMSSF)

Co-finantator: Banca Internationala pentru Reconstructie si Dezvoltare – Banca Mondiala (imprumut RO#4616 – Dezvoltarea Sectorului Social)

Director de proiect: Lect.univ.Dr.ec. Catalin Ghinararu – INCSMPS

Co-directori de proiect:

- Prof.univ.Dr.ec. Vergil Voineagu – ASE-Bucuresti;
- Dr.ec. Filofteia Panduru –INS

Sistemul de Indicatori ai Protecției Sociale din România – SIPR

Stadiul actual și Perspective de Dezvoltare ale Sistemului construit în cadrul împrumutului RO #4616 – Dezvoltarea Sectorului Social al Bancii Mondiale, pentru Ministerul Muncii, Solidarității și Familiei

Ianuarie 2007

Cuprins:

1. Scopul și obiectivele lucrării.....pg.3
2. Sfera de cuprindere și principalele elemente de construcție metodologică.....pg.4
3. Stadiul actual, principalele produse și categorii de utilizatori potențiali.....pg.10
4. Recomandări ale echipei de autori a contractorului privind dezvoltarea viitoare a sistemului.....pg.13

1. Scopul si obiectivele lucrarii

Elaborarea Monografiei statistice “Sistemul de Indicatori ai Protectiei Sociale din Romania a avut drept scop principal acela de a furniza beneficiarului principal, Ministerul Roman al Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei un instrument cuprinzator, flexibil, bine fundamentat teoretic, complet armonizat cu practica Europeana in domeniu, capabil de a servi drept nucleu al unui sistem informational integrat al Protectiei Sociale din Romania si pe cale directa de consecinta de a se constitui in principalul element de suport informational al deciziei de politica in sfera protectiei sociale

Obiectivele principale ce au fost urmarite in elaborarea proiectului ce s-a finalizat prin producerea unei Monografii cuprinzand descrierea completa a 744 de indicatori, acoperind quasis-totalitatea sferei protectiei sociale in sens larg, pot fi rezumate astfel:

- descrierea completa a indicatorilor din sfera protectiei sociale in sens larg, cu exceptia functiunii de protectie sociala in caz de boala/ingrijire a sanatatii/sanatare, cu luarea in considerare a tuturor elementelor de caracterizare ale unui indicator (denumire consacrata cu traducere in limba engleza pentru comparabilitate, definitie, unitate de masura, formula de calcul);
- descrierea si definirea cu acest prilej a principalelor elemente de input, procesare, analiza si output ale procesului informational de constructie a indicatorului si substantiere numerica a acestuia (modalitate de culegere a datelor si informatiilor, modalitate de utilizare, modalitati de raportare si diseminare) in vederea utilizarii acestuia ca pilon principal al sistemului informational al protectiei sociale;
- gruparea indicatorilor pe principalele functiuni consacrate ale protectiei sociale si construirea cu acest prilej si a unor module aditionale specifice practicii nationale din domeniu precum si sferei de responsabilitate a Ministerului Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei in calitate de beneficiar principal, concomitent cu definirea unei tipologii capabile sa reflecte pozitia fiecarui indicator in cadrul sistemului precum si informatia statistica pe care o furnizeaza decidentului;
- in fine, evaluarea starii curente a sistemului precum si PRECONIZAREA modalitatii de dezvoltare a acestuia, inclusiv prin introducerea unor module aditionale precum si prin estimarea orizonturilor de timp orientative pana la asigurarea

completitudinii sistemului asa dupa cum este acesta descris in Monografia de fata.

2. Sfera de cuprindere si principalele elemente de constructie metodologica

Sistemul de indicatori ai protectiei sociale fost conceput astfel incat, sa acopere aproape in exclusivitate (exceptand functiunea de sanatate/riscul de imbolnavire) sfera protectiei sociale, grupand marimile statistice, in principal absolute dar si derivate, pe functiuni ale protectiei sociale, respectiv in concordanta cu riscul asigurat de catre diferitele prestatii cuantificate de catre indicatori precum si apoi in detaliu de schemele de protectie sociala.

Pornind de la aceste considerente, rezulta ca, principalele elemente de constructie teroretico-metodologica ale Sistemului de Indicatori ai Protectiei Sociale au fost constituite de:

- **Sfera Protectiei Sociale** atat in **sens restrans** cat si in **sens larg**;
- **Functiunea de Protectie Sociala** ;
- **Schema de Protectie Sociala** ;
- **Indicatorul de Protectie Sociala** in sine

Pentru o mai buna intelegere a intregului ansamblu vom explica in cele ce urmeaza, pe scurt, intelesul fiecarui element constructiv al sistemului in parte.

Astfel, prin Sfera Protectiei Sociale intelegem totalitatea institutiilor menite a asigura individului asigurarea si in ultima instanta protectia prin diferite mijloace impotriva a ceea ce indeobste denumim **RISURI SOCIALE**, cu mentiunea extrem de importanta insa ca, aceasta asigurare impotriva unor risuri ce decurg de altfel din insasi functionarea curenta unei economii capitaliste ("de piata") trebuie sa fie realizata, spre a fi incadrata in sfera protectiei sociale, **FARA CONTRAPRESTATIE** sau altfel spus fara a se solicita beneficiarului efectuarea vreunei activitati (prestatie/serviciu) in schimbul prestatiei/beneficiului de protectie sociala. Acest considerent este valabil atat in cazul schemelor contributive cat si in cazul celor non-contributive de protectie sociala, dupa cum se aplica atat pentru schemele universale cat si pentru cele dedicate anumitor grupuri precum si de asemenea fara exceptie in cazul schemelor obligatorii dar cu anumite restrictii si exceptii de la regula pentru schemele cu caracter voluntar. Mentionam ca, dintre ultimele, numai cele care saunt directionate explicit catre asigurarea unor riscuri cu caracter social sunt incuse in sfera protectiei sociale, dar si aici de la caz la caz (Ex: schemele de pensii administrate privat, bazate pe economisire individuala, dar avand caracter voluntar sunt incluse in sfera protectiei sociale insa, schemele indreptate strict catre economisirea individuala, char si in cazurile in care ofera beneficii tip renta, ce ar putea fi eventual asimilate unei pensii nu se circumscriu totusi sferie

protecției sociale întrucât, nu sunt direcționate în mod explicit către asigurarea față de unul dintre riscurile așa-numite sociale; Nu sunt luate în calcul nici asigurările de sănătate de tip voluntar, încheiate de către un individ sau de către un grup de indivizi, organizați sau nu, în scopuri de călătorie, deși aceste asigurări acoperă riscul de îmbolnăvire

Sunt considerate drept **Riscuri Sociale**, într-o accepțiune generalizată la nivel internațional dar mai ales European (la nivelul Uniunii Europene și al statelor membre ale acesteia - de la 01.01.2007 inclusiv România) următoarele categorii de riscuri:

- **riscul de îmbolnăvire;**
- **riscul de bătrânețe;**
- **riscul de invaliditate;**
- **riscul de văduvie/orfan (urmas);**
- **riscul de somaj;**
- **riscul de locuire;**
- **riscurile asociate întreținerii familiei și copiilor;**
- **riscul de excluziune socială (alte riscuri neincluse în celelalte categorii).**

Toate cele de mai sus, fiind considerate drept riscuri sociale consacrate constituie *Sfera Protecției Sociale în Sens Restrâns*. În totalitatea lor, cu excepția riscului de îmbolnăvire ele sunt tratate în Monografia de față. În consecința acestor riscuri își au descrierile sistemului de indicatori cu toate elementele descriptive asociate.

La aceste riscuri se adaugă însă o serie de alte riscuri cum ar fi acela al degradării calificărilor, cunoștințelor și aptitudinilor în consecința a unei piețe într-o continuă schimbare precum și a individualizării informației în calitate de factor de producție specific celei de a doua ere de globalizare economică (prima eră de globalizare este considerată a fi perioada 1870-1914; Cea de a doua eră se consideră a fi începută odată cu sfârșitul Războiului Rece și prăbușirea regimurilor comuniste din Europa Centrală și de Răsărit în anii 1989-91, continuând și consolidându-se în cursul acestui prim deceniu al secolului 21) împreună cu o serie de riscuri asociate cu migrația pentru muncă, un alt fenomen specific tot globalizării sau dintre cele legate de protecția drepturilor lucrătorilor, muncă decentă etc. Unele dintre aceste riscuri, ce fac parte din *Sfera Protecției Sociale în Sens Larg*, sunt documentate în Monografia de față prin introducerea unor indicatori specifici, în cadrul a ceea ce este îndeobște cunoscut sub denumirea de **MODULE ADITIONALE**. Modulele aditionale reunesc de regulă prestații specifice unor riscuri sociale ce exced sfera protecției sociale în sens restrâns dar care sunt specifice fie unor anumite circumstanțe de timp (o anumită perioadă, fază a ciclului economic și de afaceri) fie unor circumstanțe spațiale (o anumită regiune sau țară) și care în consecință sunt de interes pentru decidenții din domeniu. Măsurile și politicile active de piața muncii și pentru stimularea ocupării mai ales precum și desigur riscurile pe care acestea le atenuează, combat sau împotriva cărora ofera indivizilor asigurare, sunt recunoscute la nivelul Uniunii Europene în calitate de element constitutiv principal al unor

astfel de module aditionale. Spre deosebire de riscurile acoperite in cadrul sferei protectiei sociale in sens restrans, riscurile acoperite in cadrul sferei protectiei sociale in sens larg, admit intr-o oarecare masura contraprestatia, fara ca prin aceasta sa isi piarda caracterul de prestatii de protectiei sociale. **Un caz tipic in acest sens sunt prestatiile de formare profesionala finantate din fonduri de protectie sociala, ce sunt recunoscute in calitate de prestatii de protectie sociala chiar si in cazul in care beneficiul acestora este asociat, in anumite cazuri chiar imperativ, unei contraprestatii din partea individului/indivizilor beneficiari.**

In acest context, modulele aditionale prezente in Monografia de fata sunt urmatoarele:

- *masuri active de stimulare a ocuparii;*
- *formare profesionala a adultilor;*
- *conditii de munca;*
- *dialog social;*
- *munca nedeclarata;*
- *migratie pentru munca in strainatate;*
- *egalitate de sanse si acces.*

Includerea unui numar mare de module aditionale, astfel incat sa fie cuprinsa intrega problematica asociata Sferei Protectiei Sociale in sens larg din Romania, constitute elementul principal de noutate, inovativ al lucrarii.

Intreaga monografie cuprinde o puternica dimensiune de gen si egalitate de sanse si acces pentru femei si barbati la schemele de protectie sociala. In acest context, fiecare dintre modulele de baza (sfera protectiei sociale in sens restrans) cat si dintre modulele aditionale, cuprinde si nivele de agregare/dezagregare sensibile la gen ale indicatorilor astfel descrisi.

Cel de al doilea element teoretico-metodologic de importanta este FUNCTIUNEA DE PROTECTIE SOCIALA. Functiunea reprezinta totalitatea prestatiilor indreptate catre diminuarea, combaterea, eliminarea eventuala si in fine asigurarea impotriva unuia dintre riscurile sociale astfel descrise. Incadrarea in cadrul institutional existent fie la un moment dat de timp fie dintr-un stat anume nu este aici o conditie necesara pentru circumscrierea prestatiilor in cadrul unei functiuni. Astfel, incadrarea si respectiv gruparea pe functiuni a prestatiilor si deci si a indicatorilor ce le cuantifica, tine in EXCLUSIVITATE de riscul caruia ii sunt asociate respectivele prestatii si nu de cadrul institutional. Gruparea astfel realizata, inclusiv cu privire la sistemul de indicatori are deci o valoare preponderent teoretico-metodologica, servind insa in acealasi timp unor considerente de comparabilitate intre sisteme institutionale evident diferite de la un stat la altul precum si de la perioada de timp la alta. Astfel, aceasta grupare, prin caracterul sau de maxima generalitate asigura posibilitatea constructiei seriilor de timp precum si al seriilor spatiale (longitudinale), oferind prin aceasta

posibilitatea unor analize de mare complexitate, independent de cadrul institutional existent intr-un stat sau altul ori de la o perioada de timp la alta.

Cel de al treilea element de constructie teoretico-metodologica a sistemului este constituit de SCHEMA DE PROTECTIE SOCIALA. Schema spre deosebire de functiune reprezinta o reflectare fidela a cadrului institutional existent la un moment dat sau altul, ori intr-un stat sau altul, fiind in sine nimic altceva decat un ansamblu institutional dedicat asigurarii impotriva unui risc social si realizarii efective a prestatiilor sociale asociate unuia ori mai multor riscuri sociale. Astfel gruparea pe scheme completeaza gruparea pe functiuni avand un caracter cu precadere practic-aplicativ imediat, direct si nemijlocit. Se pot in acest mod efectua analize de eficacitate si eficienta ale sistemului aplicat la un moment dat sau altul in domeniul protectiei sociale precum si mai ales ale diferitelor sale componente, concretizate de regula in diferitele scheme de protectie sociala. Comparabilitatea la nivel de schema este de regula limitata, aceasta unitate de grupare fiind asociata in mod intim unui anumit cadru institutional. Totusi, data fiind metoda de coordonare deschisa aplicata la nivelul Uniunii Europene in acest domeniu, schemele din diferite state au anumite similitudini, ceea ce permite o comparabilitate limitata.

In fine, elementul de la baza constructiei si tinta principala a intregului demers este INDICATORUL DE PROTECTIE SOCIALA. Indicatorul de protectie sociala este definit aici ca marime statistica principala, capabila sa cuantifice, fie de o maniera absoluta fie derivata, in unitati fizice, valorice ori prin numere statistice abstracte (numere indice/Indici) fenomenologia specifica protectiei sociale, respectiv prestatiilor acesteia fie ele de natura contributiva ori non-contributiva, fara ori cu contraprestatie, in acest ultim caz inasa prin exceptie de la regula generala, universale ori dedicate anumitor grupuri, optionale sau obligatorii, indiferent de functiunea ori schema careia ii apartin conform criteriilor explicitate mai sus.

Gruparea indicatorilor asociati fiecarei functiuni si in cadrul acestora pe scheme de protectiei sociale s-a facut in functie de urmatoarele criterii:

- **pozitia** in conformitate cu aria de cuprindere a Sferei Protectiei Sociale, definit in sens restrans cat si in sens larg;
- **informatia** statistica pe care o transmite si prin aceasta natura fenomenului ori procesului pe care il cuantifica;
- **situatia** actuala a indicatorului in cadrul sistemului informational statistic romanesc;
- **intervalul de timp** preconizat pana la introducerea.

Astfel in conformitate cu primul criteriu de grupare, indicatorii au fost clasificati in :

- indicatori *CORE* sau **PRIMARI**, in mare majoritate indicatori asociati functiunilor protectiei sociale in sens restrans precum si de regula indicatorii de cuantificare a veniturilor si cheltuielilor diferitelor scheme de protectie sociala dat fiind rolul deosebit al

- acestora in asigurarea unui grad inalt de adecvare al prestatiilor sociale precum si in reliefarea gradului ori masurii in care este asigurata sustenabilitatea si robustetea respectivelor scheme;
- indicatori *NON-CORE* sau **SECUNDARI**, de regula indicatori ai rezultatelor, exprimati in unitati fizice ori indicatori de eficienta si eficacitate sau indicatori ai contextului general economic si social in care se realizeaza respectivele prestatii sociale. Tot in aceasta categorie sunt inclusi si indicatorii asociati modulelor aditionale;
 - **indicatori optionali**, de regula indicatori asociati aproape exclusiv modulelor aditionale dar si o serie de indicatori al caror rol este acela de a cuantifica mai degraba contextul economic si social general in care se desfasoara prestatiile de protectie sociala, pe de o parte, iar, pe de alta parte, de a cuantifica o serie de fenomene ori procese specifice, cu caracter particular, punctual a caror reflectare statistica poate servi atat demersului decizional dar cu deosebire serveste unui demers de cercetare stiintifica, dezvoltare si inovare, suport de nivel inalt pentru procesul decizional.

In conformitate cu cel de al doilea criteriu, indicatorii pot fi grupati in:

- indicatori ai **veniturilor**, al caror rol este acela de a cuantifica diferitele categorii de venituri ce alimenteaza schemele de protectie sociala;
- indicatori ai **cheltuielilor**, al caror rol este acela de a cuantifica diferitele categorii de cheltuieli asociate in cadrul schemelor de protectie sociala diferitelor prestatii sociale;
- indicatori de **eficienta si eficacitate sau ai rezultatelor**, a caror menire este aceea de a furniza elemente suport ale procesului decizional avand in vedere permanenta perfectionare, imbunatatire si adaptare a sistemului informational al protectiei sociale, pe de o parte, iar, pe de alta parte, pe baza informatiei astfel oferite, a insasi arhitecturii schemelor de protectie sociala, cu efecte astfel directe in planul realitatii economice si sociale;
- **indicatori de context**, al caror rol este acela de a oferi, din perspectiva statistica, deci prin excelenta obiectiva, o imagine asupra cadrului economic si social in care sunt efectiv realizate prestatiile de protectie sociala.

Din perspectiva celui de al treilea criteriu, indicatorii sunt grupati astfel:

- indicatori deja **existenti** in sistemul informational statistic romanesc (aproximativ 75% din totalul celor descrisi in Monografie);
- indicatori in **curs de introducere**;

- indicatori **ne-introdusi** in sistemul informational statistic romanesc.

In fine din perspectiva celui de al patrulea criteriu, indicatorii sunt grupati astfel:

- indicatori **posibil de introdus pe termen scurt (<12 luni)**;
- indicatori **posibil de introdus pe termen mediu (12-36 luni)**;
- indicatori **posibil de introdus pe termen lung (>36 luni)** si in fine;
- indicatori pentru care orizontul de timp pana la introducere este in momentul de fata **necunoscut**.

Indicatorii cuprinsi in Monografie sunt descrisi prin urmatoarele elemente:

- denumire si unitate de masura (denumirea include pentru scipuri de comparabilitate internationala si traducerea consacrata in limba engleza, in calitate acesteia de principala limba de circulatie internationala);
- definitie;
- formula sau mod de calcul dupa caz;
- sursa si modul de colectare a datelor si informatiilor in vederea substantierii indicatorului;
- moalitatea de raportare si periodicitatea acesteia;
- modul de diseminare;
- utilizare si utilizatori potentiali;
- informatii privind incadrarea indicatorului in tipologia descrisa mai sus.

Reprezentarea descrierii indicatorilor este cea tabelara. Indicatorii snt grupati pe functiuni si module aditionale, iar, in interiorul acestora pe scheme, dupa caz.

La baza intregii concepii teoretico-metodologice a stat Manualul ESPROSS (European Social Protection System of Statistics – Sistem Europeana de Statistica al Protectiei Sociale) elaborat de catre EUROSTAT, in calitate de organism de statistica al Comisiei Uniunii /Comunitatilor Europene. Totusi, lucrarea cu caracter statistico-monografic astfel alcatuita **NU ESTE O TRANSPUNERE** a Manualului mai inainte mentiont in limba romana ori la realitatile institutionale romanesti ale momentului (a doua jumătate a anului 2006) ci **O CREATIE ORIGINALA**, un elaborat stiintific avand la baza o concepie proprie, menita a servi la fundamentarea deciziei in domeniu la nivel national in contextul specific si pentru nevoile specifice romanesti, avand insa largi posibilitati de comparabilitate si inter-conectare la nivel European si international prin insasi fundamentul teoretico-metodologic astfel ales si prin

conceptia constructiva, ce corespunde practicii internationale recunoscute in domeniu.

3. Stadiul actual, principalele produse si categorii de utilizatori potentiali

In forma actuala, monografia cuprinde un numar de 744 de indicatori, descrisi complet si structurati dupa cum urmeaza pe functiuni, module aditionale si scheme de protectie sociala:

1. **Funcțiunea de Batranete, Funcțiunea de Invaliditate si Funcțiunea de Vaduvie/Orfan (Urmasi)** , cuprinzand la randul sau:
 - schema publica de pensii;
 - schema de pensii pentru agricultori;
 - schema de pensii pentru avocati;
 - schema militara de pensii.
2. **Funcțiunea de Somaj**, cuprinzand:
 - schema publica de asigurare (ajutor/indemnizatie) de somaj;
3. **Funcțiunea de Familie si Copii**;
4. **Funcțiunea de Excluziune Sociala** (alte prestatii ne-incluse), cuprinzand:
 - schema veniturii minim garantat;
 - schema de ajutoare de urgenta si alte ajutoare;
 - schema de cantine sociale;
 - schema de locuinte sociale de urgenta;
 - scehma de programe speciale de asistenta.
5. *Modulul aditional* de **masuri active pentru stimularea ocuparii si formarea profesionala a adultilor**;
6. *Modulul aditional* de **conditii de munca**;
7. *Modulul aditional* de **dialog social**;
8. *Modulul aditional* de **egalitate de sanse intre femei si barbati**;
9. *Modulul aditional* pe problemele **muncii nedecarate**;
10. *Modulul aditional* pe problemele **migratiei pentru munca in strainatate**.

Asa cum este el conceput actualmente, sistemul este deschis la orice imbunatatiri, completari, diminuari, modifcai ori adaugiri dupa caz. Este cu toate acestea preferabil ca astfel de oepratiuni sa nu fie facute pe o baza ad-hoc spre a nu dauna coerenței si consistenței sistemului ci, pe o baza regulata, cu o anumita periodicitate prestabilita, de regula anual si de preferinta de catre acelasi colectiv de autori apartinand institutiilor ce au cooperat in cadrul consortiului de realizare a proiectului de fata.

Potentialii utilizatori ai sistemului de indicatori, respectiv ai Monografiei statistice de fata sunt:

- Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei;
- Casa Nationala de Pensii si Alte Drepturi de Asigurari Sociale de Stat;
- Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca;
- Inspectia Muncii;
- Agentia Nationala pentru Egalitate de Sanse;
- Agentia Nationala pentru Protectia Copilului si Adoptii;
- Agentia Nationala pentru Persoanele cu Handicap;
- Casa de Pensii a Ordinii, Publice, Sigurantei Nationale si Autoritatii Judecatoresti;
- Consiliul Economic si Social (CES);
- Mari angajatori;
- Organizatii ale partenerilor sociali;
- Organizatii si institute de cercetare;
- ONG-uri cu preocupari in domeniu;
- Furnizori de formare profesionala si masuri active;
- Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor (CNFPA)

De asemenea, Monografia poate fi folosita si ca material didactic in invatamantul superior economic, cu precadere pentru specializarile de statistica si econometrie, inclusiv pentru studiile masterale si cele doctorale.

Sistemul de Indicatori ai Protectiei Sociale este conceput ca si baza teoretico-metodologica pentru proiectarea ulterioara de catre beneficiarul principal si co-finantatorul lucrarii, Ministerul Muncii, Solidaritatii Sociale si Familiei (MMSSF) a Sistemului Informational Integrat al Protectiei Sociale, inclusiv si mai ales a componentei de IT acestuia.

Principalele categorii de produse informationale ce pot fi derivate din utilizarea si mai ales din substantierea ulterioara a sistemului, desi, trebuie precizat, cea mai mare parte a sistemului este efectiv in functiune, fara a beneficia insa de o coordonare unitara, sunt:

- **produse informationale permanente** (de tip buletin statistic al protectiei sociale)
- **produse informationale periodice** (de tip analiza a tendintelor din sfera protectiei sociale);
- **produse informationale ad-hoc** (de regula produse de cercetare, studii, evaluari, analize de detaliu pe diferite problematici specifice, la cerere)

In contextul infiintarii Observatoarelor Nationale ale Ocuparii si Formarii Profesionale precum si respectiv al Observatorului Social (centrat pe

problematica asistentei sociale) si care vor trebui completate obligatoriu cu un Observator al Asigurarilor Sociale, realizarea unora dintre produse ar putea deveni sarcina Observatoarelor inasa, numai in cooperare si sub indrumarea metodologica a celor trei actori ai consortului de realizare a Monografiei Statistice de fata (INCSMPS, INS si ASE-Bucuresti).

4. Recomandari ale echipei de autori a contractorului privind dezvoltarea viitoare a sistemului

Principala dezvoltare Monografiei statistice, asa dupa cum am mai subliniat in materialul de fata, ce se constituie si intr-un Rezumat al lucrarii continand inasa si elemente importante de clarificare si precizare metodologica va fi desigur construirea de catre MMSSF a **Sistemului Informational Integrat al Protectiei Sociale din Romania**, inclusiv si mai ales a suportului de IT al acestuia.

Cu toate acestea, pe langa dezvoltarea principala astfel enuntata, echipa de autori a Monografiei este de parere ca, insasi monografia ca atare sau mai bine spus Sistemul de Indicatori ca parte intergranta dar in acelasi timp de sine-statoare, individualizata a **Sistemului Informational Integrat al Protectiei Sociale din Romania**, poate si mai ales trebuie sa constituie obiectul unei dezvoltari continue astfel:

- Sistemul de indicatori elaborat va trebui formalizat astfel incat, el sa capete un **caracter NORMATIV**, ceea ce va permite aplicarea unitara la nivel national a metodologiei de cuantificare a fenomenelor si proceselor specifice sferei protectiei sociale, conducand astfel la posibilitatea efectiva a substantierii sistemului informational integrat; In acest sens, echipa de autori propune beneficiarului final (MMSSF) elaborarea unui act normativ de tip Hotarare de Guvern;
- Sistemul de indicatori ai protectiei sociale si mai ales sistemul informational caruia ii asigura fundamentul teoretico-metodologic, spre a deveni functional/operational va trebui sa beneficieze de o **coordonare unitara**, coordonare care, in opinia autorilor, ar trebuie sa fie realizata de catre organismul public care reuneste sub autoritatea sa cea mai mare parte a schemelor si dupa caz, programelor, circumscrise ori asociate functiunilor de protectie sociala, inclusiv cele circumscrise asa-numitelor module aditionale. Considerand cadrul institutional in vigoare la data elaborarii Sistemului de

Indicatori ai Protecției Sociale din România, această coordonare ar trebui să fie realizată de către Ministerul Muncii, Solidarității Sociale și Familiei;

- Sistemul de indicatori astfel construit va trebui să fie **actualizat cu o periodicitate regulată, de preferință o dată la fiecare 12 luni**, astfel încât să poată fi încorporate orice schimbări apărute atât în cadrul instituțional cât și în elaborările și construcțiile de tip teoretic și metodologic general acceptate pe plan European. Actualizarea va putea fi realizată doar de către cele trei organizații ale consorțiului de realizare (INCSMPS, INS și ASE), acționând întotdeauna împreună și niciodată separat și de preferință, atâta vreme cât acest lucru este posibil, de către aceeași echipă de autori;
- Sistemul de indicatori va trebui **completat și cu indicatorii aferenți funcțiunii de boală(ingrijirea sănătății/sănătate)**. În acest sens, beneficiarul principal MMSSF, va trebui să facă demersurile necesare în vederea realizării de acorduri de cooperare cu Ministerele și agențiile naționale care au în administrare scheme specifice acestei funcțiuni astfel încât, să se asigure accesul la datele și informațiile primare în vederea elaborării sub-sistemelor de indicatori aferente, pe de o parte, iar, pe de altă parte, să identifice resursele financiare pentru realizarea efectivă, practică, a acestui demers. Demersul de completare va trebui, întocmai ca și demersul regulat de actualizare, să fie realizat tot de către cele trei organizații ale consorțiului de realizare (INCSMPS, INS și ASE) și, dacă acest lucru este desigur posibil, de către aceeași echipă de autori;
- Pentru a fi accesibil unui număr cât mai mare de potențiali utilizatori, inclusiv mediului academic, partenerilor sociali și chiar publicului larg, Monografia statistică actuală “Sistemul de Indicatori ai Protecției Sociale din România”, va trebui să fie **publicată sub forma unui volum**, beneficiind astfel inclusiv de protecția acordată prin prevederile legislației privind drepturile de autor. Sugerăm ca numărul de exemplare ce vor putea fi potențial publicate, beneficiarul urmând a identifica în acest sens resursele financiare, să fie de aproximativ cinci sute (500); Adăugirile ulterioare, ca urmare

a actualizarilor, modificarilor si completarilor, cu deosebire cele desfasurate pe bazaa regulata dar si cele ad-hoc, atunci cand este cazul, vor trebui sa fie de asemenea publicate, intr-un numar identic de exemplare cu cel stabilit pentru materialul original.

In afara acestor prime propuneri de dezvoltare, echipa de realizare a proiectului isi exprima prin prezenta, deschiderea si disponibilitatea permanenta, de a realiza, pe baze contractuale, orice alte dezvoltari ale sistemului care vor fi solicitate de catre MMSSF, in calitatea sa de beneficiar al lucrarii de fata, considerand ca, sistemul de indicatori ai protectiei sociale si mai ales continua dezvoltare si perfectionarea acestuia, constituie un element fundamental atat in modernizarea prestatiiilor specifice intr-o Romania membra a Uniunii Europene precum cat si in modelarea acestora astfel incat, ele sa raspunda de o maniera cat mai adecvata cu putinta, necesitatilor reale ale indivizilor, respectiv ale beneficiarilor finali a ceea ce denumim in sensul cel mai larg PROTECTIA SOCIALA.

Director Proiect,

Lect.univ.Dr.ec. Catalin Ghinararu

Secretar stiintific INCSMPS

Bucuresti, ian.30.2007